

[Brixtofte]

Derudover er det kun familien til de allerede etablerede og flygtninge, der kommer til Danmark fra ikke-nordiske og ikke-EF-lande. Som bekendt er der jo et frit arbejdsmarked i EF og i Norden.

I dag er der altså omtrent 100.000 udlændinge i Danmark, der er fastboende. Her kommer omtrent en fjerdedel fra de nordiske lande, en fjerdedel fra de andre EF-lande, og den sidste halvdel kommer fra andre geografiske områder. Af disse ca. 50.000, der ikke er omfattet af EFs regler eller reglerne for det nordiske samarbejde, er ca. 33.000 over 16 år; heraf har $\frac{1}{10}$ opholds- og arbejdstilladelse, og den sidste $\frac{1}{10}$ har kun opholdstilladelse.

På grund af stoppet for indvandringen i 1970 er det derfor rigtigt at sige, at langt størstedelen af udlændinge fra ikke-EF-lande og fra ikke-nordiske lande har haft tilknytning til Danmark i snart ti år. Det er en vigtig betragtning. Og ifølge politimester Søren Sørensen fra fremmedpolitiet har ingen fremmedarbejder siden 1974 fået nægtet tilladelse til fortsat at blive her i landet på grund af beskæftigelsessituationen. Det er sådan, at de fleste indvandrere har en tidsbegrænset opholds- og arbejdstilladelse, hvilket de får efter fem års forløb. De er derfor fritaget for at søge forlængelse af deres tilladelser.

Det samlede antal udlændinge udgør altså omtrent 2 pct. af den samlede danske befolkning, og her kommer halvdelen fra ikke-EF-lande og ikke-nordiske lande. Såvel EF-reglerne som de nordiske aftaler har for længst sikret rettighederne for borgerne fra disse lande, mens de store problemer knytter sig til dem, der kommer fra de egentlige tredjelands, tyrker, jugoslaver, pakistanere m. fl.

Jeg vil allerførst understrege, at denne gruppe af indvandrere ikke må blive politisk kastebold for partiegoistiske interesser. På såvel venstrefløjen som højrefløjen i dansk politik kan der desværre spores tendenser i denne uheldige retning. En række fremskridtsfolk har ikke kunnet stå for fristelsen til at prøve på at slå politisk mønt af den uvilje over for indvandrerne, som desværre nok findes i nogle kredse i Danmark. Udtalelserne fra højrefløjen er usmagelige og lugter langt væk af den diskrimination, som vi har travlt med at kritisere andre lande for.

Hertil kommer, at et fremtrædende medlem af det konservative folkeparti, hr. Stetter,

desværre er kommet med udtalelser om indvandrerne, der er særdeles uheldige. Tendensen i disse udtalelser, som har præget debatten, skyldes forhåbentlig manglende omtanke, og jeg går som givet ud fra, at den konservative ordfører vil tage afstand fra disse udtalelser. Venstre tager i hvert fald klart afstand.

De meget uheldige udtalelser fra højrefløjen udnyttes af VS med en kynisme, som gør det let at gennemskue, at nu skal også indvandrerne bruges i den politiske kamp mod det danske kapitalistiske samfund. Hr. Wilhjelm's udtalelser her i dag bekræfter, at dette er tilfældet. Disse enkeltstående udtalelser skal nu bruges til at karakterisere et stort, bredt spektrum i dansk politik, som klart tager afstand fra disse udtalelser. Venstre tager afstand fra såvel venstrefløjens som højrefløjens forsøg på at bruge indvandrerne i den politiske kamp. Venstre vil derimod sammen med andre ansvarlige partier gøre alt, hvad der er muligt for, at indvandrerne får det bedst muligt i det danske samfund. Det kan koste penge i første omgang, men det kan menneskeligt blive endnu mere kostbart, hvis der på længere sigt skabes et egentligt indvandrerproletariat.

Målet for indvandrerpolitikken må være såvel at integrere indvandrerne i det danske samfund som at sikre, at den nationale kulturelle baggrund bevares. For at nå dette mål kræves en stor indsats. For det første kræves det, at indvandrerne lærer dansk. For børnene betyder det, at der skal læres to sprog. Undersøgelser tyder på, at vi har meget langt igen på dette område. Ikke nok voksne lærer dansk, og mange børn lærer to sprog, men begge sprog forholdsvis dårligt. Her er en stor opgave. De voksne må lære dansk, for ellers kan de ikke klare sig på længere sigt. Aftenskolerne har allerede påtaget sig denne opgave, men det kan godt være, at tilskyndelsen fra det offentlige ikke har været tilstrækkelig. Det er også et spørgsmål, om f. eks. 220 timers specialundervisning er tilstrækkeligt. Der bør nok gives langt mere supplerende undervisning.

Det er vigtigt i denne forbindelse at nævne, at indvandrerkvindene, såvel de udearbejdende som de hjemmearbejdende, også bør lære dansk af hensyn til sig selv. Børnene bør nok først lære sig deres eget sprog og først senere, når de har tillært sig et begrebs-